

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 28 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

IX. ÉVFOLYAM, 189. SZÁM.

DEBRECEN, 1932. AUGUSZTUS 24. SZERDA.

ARA: 10 FILLER

A mezőcsáti incidens

Az agitációt a politikai és eszmei élet velejárájának tartjuk, de mint minden túlhajtás ez is veszedelmes lehet. Bizonyítja ezt a mezőcsáti kerületben folyó választási harc, mely legutóbb már elítélendő tettegességet produkált. Az ellenzéki oldal olyan fékevesztett agitációba kezdett, mely ezt a békés kerületet úgyszólván sarkaitól akarja kiemelni. Néhány ellenzéki fiatal, agresszivitásáról ismert képviselő községről községre járva a népszenvédély felkeltésének könnyelmű eszközéhez folyamodott miközben a másik oldal higgadt-ságát megtartva, dicsérendő türelemmel figyeli ezt a szokatlan nekirugaszkodást. A két párt vezető emberei arra a megállapodásra jutottak, hogy a harc során egymás agitációját respektálva, nem jelennek meg a másik fél gyűlésein. A kormánypárti oldal szigorúan be is tartotta ezt a paktumot. Tulnyomó többségben levő táborukra tudtak olyan hatással lenni, hogy meg lehetett akadályozni a komoly összeütközéseket. Amíg szigorúan betartotta ez az oldal a létrejött megállapodást, a másik, az ellenzéki szárny épp oly könnyen mellőzte azt.

Az elmúlt napok kettős ünnepe jó alkalmat nyújtott a mezőcsáti kerületben folyó választási agitációnak. Ekkor történt az egyik községben, miközben a földművelésügyi miniszter programbeszédet mondott, megjelentek az ellenfél kortesői s a gyűlés lefolyását jelelték életfeszítéssel megzavarni törekedtek. Már magabavéve ez a tény is súlyos megbélyegzést érdemel, mert olyan szószegéssel állunk szemben, ami még egy választás korteshadjáratában is szokatlan s mondhatnánk egyedülálló. Súlyosbíttja ezt az eljárást még az a tény, hogy az odavezényelt agresszív rendezavarók élén egy fiatal, kellő politikai érettséggel és megfelelő tapasztalatokkal még nem rendelkező képviselő állott, aki a híradásokkal szemben annyira vitte a dolgot, hogy a kölcsönös sértegetések, tettegességgé fajultak.

Ha átgondoljuk, ezt az egész fékevesztett agitációt csak arra tudunk következtetni, hogy az ellenzék akcióiban levő szárnya, minden áron sérelmeket akar provokálni, hogy a már előkészített s ezidőszent zsebükből levő parlamentet összehívni kívánó ívet prezentel-hessék. A közvélemény már az előbbeni alkalommal, amikor az ellenzék ilyen lépésre szánta rá magát, nem tudott megfelelő indokolást látni abban, hogy a nyári szünet alatt miért kellett egybe-hívni a Házat, mikor annak semmi értelme sem volt. Ugyválszik a mezőcsáti mondvacsinált «sérle-mekből» akarnak programot össze-állítani jövő politikai akcióik szá-mára. Emögött pedig rájuk nézve

Rendkívül kiélesedett a helyzet Németországban az öt halálos ítélet miatt

— Tudósítás a 3. oldalon.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök nyilatkozata a gazdasági és belpolitikai kérdésekről miniszterelnökségének évfordulóján

A gazdasági helyzetben javulást vár. — A külkereskedelmi tárgyalások eredménnyel biztatnak. — A kormány foglalkozik a választójogi reformmal, — Az inflációt feltételül kerülni kell.

»Programunk: fenntartani, biztosítani a megrázkódtatástól az országot. — A pengő értékét szilárdan tartani.

Budapest, augusztus 23. Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök kormányralépésének évfordulója alkalmából az MTT munkatársának hozzáfűzött kérdéseire a következő választ adta:

Milyen eseményeket tekint legkiemelkedőbbeknek kormányzati tevékenysége tekintetében miniszterelnök úr az elmúlt év folyamán?

— A mi kormányzatunknak — választott a miniszterelnök — tulajdonképpen kimagasló eseményei nem lehetnek, azt amire vállalkoztunk, sikerült elérni és őszinte megvallva nagyobb sikerrel végeztük munkánkat, mint várni lehetett volna. Megállapítom, hogy

gazdasági és pénzügyi összeomlás sikerült, igaz nagy áldozatokkal s megfeszített munkával, elkerülni és keresztül-uzni a vilákirizsnék legnagyobb részét.

Most már biztosan remélhetjük, hogy pozitíve felfelé emelkedő irány következik a gazdasági helyzetben és lassan, fokozatosan javulni fog az állapot.

mert már lehet azt mondani, hogy Nyugaton bizalmi hullám lép fel, amelynek gyűrűzése ide is elhat és itt is érez-

éppenséggel nem kellemes tényeket látunk meghuzódní.

Nyilván rájöttek arra, hogy semmi keresnivalójuk nincs a mezőcsáti mandátum elnyerése körül, mert a választóközönség túlnyomó többsége a földművelésügyi miniszter személye körül csoportosul. Ilyen körülményekben látjuk fékevesztett agitációjuknak az okát, a mire jellemző, hogy éppen a főispánnak és a csendőrségnek kellett megvédelmeznük azt a fiatal képviselőt a választók indulatától, akinek egyébként ennek a tömegszenvédélynek felkeltésében aktív része volt. Mennyivel értékesebb s a közre nézve jelentőségesebb a másik oldalnak a magatartása.

A földművelésügyi miniszter azt hangoztatja véletlenül, hogy a nemzet boldogulását nem lehet társadalmi osztályok és foglalko-

zati üdvös hatását.

A közeljövőben meginduló nemzetközi konferenciáktól vár-e Excellenciád jelentősebb javulást?

— Hogy ezek a konferenciák egészen pozitív eredménnyel járhatnak, azt tulságos optimizmus volna hinni, van azonban ezeknek konferenciáknak egy igen nagy jelentőségük és ez a gazdasági bajok felismerésének lehetősége. Szükséges és kívánatos ez ahhoz, hogy bizonyos irányban a lépések megtörténhessenek, beleérte a revízió kérdését is, mert ennek szükségét sem tagadják már, sőt legtöbb helyen belátják, hogy tettekre van szükség.

Nemzetközileg a mi helyzetünket és jövőnket optimizmussal tudom nézni.

Nekünk nagyon vigyázni kell arra, hogy ne hogy olyasmit csináljunk, aminek következményeképpen minden eddigi fáradozásunk semmivé válik.

Belpolitikai téren tervez-e Excellenciád nagyobb reformot?

— Egy kérdés van. — választott a miniszterelnök —, amely a belpolitika terén talán a legfontosabb és ez a választójogi reform.

Ezt nemcsak ellenzéki oldalról sürgetik, de az egységspártnak igen

tekintélyes része is határozati javaslatban foglalta a titkos választójog behozatalára irányuló kívánását. A kormány is hozzájárult ehhez. Mindenesetre meg kell rövidíteni azt az időt, amivel ezt a nehéz és kényelmes kérdést elodázni lehetne.

Én a magam részéről sem tartanám kívánatosnak, hogy ez a kérdés tulságosan hosszú ideig maradjon megoldatlanul. Oly kérdése ez, amelyen keresztül kell esni s amelyet meg kell oldani s hogy ősszel fog-e eldőlni vagy később és hogy mikor kerül a parlament elé, nem tudom.

Most behatóan tanulmányozzuk ezt a kérdést, amelyről a kormány álláspontja annak megoldására vonatkozóan véglegesen még nem alakult ki.

Excellenciád lát-e olyan jelentőséget, amely arra mutatna, hogy külkereskedelmi szempontból is javulni fog az ország helyzete?

— Tárgyalásaink vannak, — mondotta a miniszterelnök — több állammal.

Ausztriával azt hiszem rendbe fogunk jönni, Csehszlovákiával pedig ez a kompenzációs megállapodás mindenesetre

zasi ágak szerint elképzelni. A gazdasági társadalom, az iparos- és kereskedőosztály, a munkásság és a tisztviselők egységeit kell, hogy alkossanak. Ezt az egységet megbontani semmiféle szélsőséges agitációnak nem áll jogában, ha az ország érdekét tartja szem előtt. A másik miniszter aki Purgly Emil támogatására utazott le a kerületbe a személyeskedéstől óvta az agitációt. Bizonyos, hogy ha az ellenfél valamikor is uralomra kerülne, meggondolná eselekedetét, mert más, hangzatos jelszavak mögé bujtatót ígéretekkel agitálni, mint az országot a böles mérlegelés útján tervszerű kitarással vezetni, a jobb jövő biztos célja felé. Az ország közvéleménye sulyosan elítéli azt a szélsőséges izgatást, amit az ellenzék tulságosan is ambiciózusnak látszó fiatal

szárnya folytat. Szerencse, hogy a nép keveset hederít az ő hangos szavukra: ha meg is hallgatja dörgedelmeiket, nyugodt tempóban végzi tovább munkáját s nem engedti telebeszélteni fejét, légből kapott üres szövegekkel. Ez a mezőcsáti incidens talán alkalmas lesz arra, hogy ellenzéki oldalon is gondolkozzanak afelől, hogy alkalmas időket — élünk-e ma arra, hogy olyan fékevesztett agitációt lehessen megindítani, amelynek szenvédélyfelkötő erejét esetleg ok is érezni fogják. Ma az a feladat vár mindenkire, hogy a háborgó kedélyeket csendesítse. Nagy veszedelem rejlenek abban, ha éppen akkor mondanák fel a szolgálatot a tömegek idegei, amikor legnagyobb szükség van a böles mérlegelésre és higgadt elhatározásokra.

megtörte a jeget.
Más államokkal szerződéseink vannak. Terményeink kivitelének — nagyrészt nincsenek akadályai, — csupán az állatkivitel az, amelynél a legtöbb nehézséggel találkozunk. Kereskedelmi szerződésekkel nem lehet a fogyasztóképeséget emelni, hiába kötnék olyan szerződéseket pl., amely megengedné, hogy luxusárakat hozzanak be az országba, hiába hoznák azokat be, nem találva vevőre.

Lépésről lépésre fog exportlehetőségünk javulni s ezzel párhuzamosan fog javulni a fogyasztó- és vásárlóképeség is.

A mostani gazdasági helyzetben türes beszédnek kell tekinteni azt, ha valaki évekre szóló átfogó gazdasági programot sürget. Ma nincs és nem is lehet más teendő, mint figyelemmel kísérni a helyzetet és tenni idejében azt, amire szükség van, amire a lehetőség fennáll.

Hosszabb időre szóló szerződéseket nem lehet kötni, mert vagy felmondják azokat, vagy nem tartják be.

Ezek szerint nincsen hosszabb időre szóló gazdasági programja a kormánynak?

— Van programunk, — válaszolt a miniszterelnök és ez:

fenntartani, biztosítani a megőrződéstől az országot és biztosítani a gazdasági életnek minden olyan lehetőségét, ami egyáltalán adva van.

Meg kell óvni az országot olyan elhamarkodott lépésektől, amelyek talán pillanatnyilag népszerűek, de a jövőre nézve az egész ország hitelét teljesen tönkretenné.

Utalok itt a külföldi tartozások kérdésére. Sok népszerű gondolatot vetettek fel e tekintetben. Mi eddig nem tettünk egyetlen lépést sem anélkül, hogy előre jól megfontoltuk volna és meg nem értettük volna hitelezőinkkel a megtett intézkedések szükségességét.

Nyereségnek kell tartanunk, hogy minket, — dacára annak, hogy nem fizetünk, mert nem tudunk, — ma tisztességes és jó adósoknak tekintenek. Gazdasági és pénzügyi tönkrevésünknek legfőbb törekvése, hogy a pengő értékét szilárdan megtartsuk. Az inflációt, a mely teljesen ellenkezik a mi felfogásunkkal, el kell kerülnünk és ópolni kell azt az alapot, amelyen a gazdasági javulás megindulhat.

A miniszterelnök kijelentette még, hogy az egyes minisztériumokban különböző gazdasági természetű kérdések vannak előkészítés alatt és

most a nyári szünet alatt több gyakorlati természetű kérdés törvényhozás megoldása van előkészítés alatt

s ezek legnagyobb része könnyítések és segítést jelent a súlyos helyzetben levő társadalomra.

JÓ IDŐBEN SZABADBAN KELL TANITANI AZ ISKOLÁKBAN.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletben utasította az elemi népiskolákat, hogy a gyermekek egészségének megóvása céljából kedvező időjárás esetén a május, június, szeptember és esetleg részben október hónapban is a tanítást szabadban végezzék. A miniszter rendeletét az iskolafenntartó hatóságok is megkapták és hasonló értelemben intézkedtek.

AZ ORLE tisztelgése Horthy kormányzónál

Dr. Baltazár Dezső mondta az üdvözlő beszédet.

Hétfőn este fejeződött be az Országos Református Egyesület jubiláris közgyűlése, melyet Karcagon tartottak meg óriási érdeklődés mellett. A közgyűlést dr. Baltazár Dezső ref. püspök nyitotta meg, aki nagyhatású beszédben kifejtette, hogy »ha az ORLE negyedszázad tükörében nézi magát: nem szégyenkezhetik«.

Kedden reggel a közgyűlés résztvevői Kiskunhegyesre mentek, — ahol megtekintették ennek a tipikusan magyar alföldi nagyközségnek szép templomát és a gyülekezetet. Kunhegyes délnél vendéglátó látta az ORLE résztvevőit, kik aztán kedden délután különvonaton dr. Baltazár Dezső püspök vezetésével Kenderesre mentek. Itt a templomtól palástosan vonultak Horthy Miklós kormányzó kastélyába, ahol tisztelgő látogatást tettek az államfőnél.

A kormányzó kitüntetett szíveséggel fogadta a vendégeket, akiknek nevében és egyben az ORLE képviselőiben dr. Baltazár Dezső a következő gyönyörű és magas-szárnyalású beszédben üdvözölte Horthy Miklóst:

Főméltóságú Kormányzó Ur!
Legkegyelmesebb Urunk!

Évszázados szenvedések tenger könnye sűrűsödött, tisztult, finomodott drága gyönggyé ennek a seregnek a lelkében, amely sereg a magyar hazáért éppen úgy el van szánva dolgozni, küzdeni, szenvedni és meg is halni, mint napként ragyogó nevű ősei. Ha nem is lennének méltók a »magyar vallás« papjainak szegénysége és dicsőség együttségében álló méltóságára s nem lennének méltók megállani a legnagyobb élő magyar

színe előtt, aki hazánkat felemelvényen a halál árnyékának völgyéből, élte teljes odaadásával a magyarok Mózesének fejedelmiségében lépett be a magyar történelem legnagyobb magyar nagyságainak templomába.

Ez a sereg nemcsak a mult könyveit őrzi, hanem siralmak énekére búsul magyar hazánk jelenvaló letapodott állapota felett is.

Honfi bánatunk sötét boruján vigasztaló, biztató szívárvány a Főméltóságod nagy egyénisége, tündöklő élete a honmentésre alkalmatosság minden erővel, biztossítékaival.

Mély hódolattal hajlunk meg hivatalának elsősege, jellemének nagysága, nemzeti küldetésének sorsdöntő magassága és életének érdemei előtt. Megedzett erőnket, próbáálló hűségünket megáldoztatásra is kész szeretetünket oda ajánljuk történelmi terveidhez, törekvéseidhez, küzdelmeidhez és áldást mondunk Kormányzó urunkra, családjára s aminek él és a miért halni is kész: magyar hazánk, nemzetünk életére.

A kormányzó közvetlen, meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

— Nagyon szépen köszönöm — ugymond — püspökömnek szavait és köszönöm, hogy itt felkerestek. Ezt az alkalmat arra akarom felhasználni, hogy kerestelen szavakban figyelmeztessem önöket, akiknek kezébe adatott népünk legnagyobb értéke: a lelke, hogy vigyázzanak erre a lélekre.

A kormányzó ezután aktuális egyház-társadalmi kérdésekről beható beszélgetést folytatott az ORLE tagjaival.

Allami kötvényeket akarnak adni a román tisztviselőknek az elmaradt fizetés fejében

Bukarest, augusztus 23. Vajda Sándor kormánya programot dolgozott ki a lehetetlenné vált romániai gazdasági viszonyok helyreállítása érdekében. Elsősorban a romániai hitelletet teljesen megbénító konverziós törvényt fogják módosítani. Nagyobb szabású adócsökkentést is tervez a nemzeti pártok közötti kormány, melynek részleteiről azonban eddig semmi sem került nyilvánosságra. Országszerre nagy izgalmat vált ki azonban az a hír,

hogy a kormány a köztisztviselők immár hónapok óta elmaradt illetményeit, valamint a nyugdíjasok illetményeit állami járadékkötvényekkel szeretné kiegyenlíteni. Tekintettel arra, hogy a járadékkötvények beváltási időpontja és mikéntje nincsen megállapítva, a hónapok óta nyomorgó tisztviselők és nyugdíjasok a hírt érthető izgalommal és elkeseredéssel fogadják.

Két szavazat többséget kapott az osztrák kormány

Bécs, augusztus 13. A Dollfuss-kormány bukásának veszedelme látszólag elmúlt. A nemzeti tanács kedden délnél a kormány összes javaslatát magáévá tette.

A kormány valamennyi szavazásnál kétféle szavazattöbbséget kapott. A nemzeti tanács 82 szavazattal 80 ellenében másodszor is megszavazta a lausannei kölcsönszerződés jegyzőkönyvét,

amely fölött azért kellett másodszor is szavaztatni, mert a szövetségi tanács az osztrák parlament felsőháza vétót emelt a ratifikációs javaslat ellen. Azzal, hogy a nemzeti tanács most másodszor is megszavazta a lausannei jegyzőkönyvet, a szövetségi tanács vétója ha-

tálytalanná vált és a lausannei jegyzőkönyv jogerőre emelkedett. A kormány elsősorban

Schober kancellár halálának köszönheti győzelmét, miután a nagynemzetpárti volt kancellár helyett az egykori koalíciós listáról a gazdaszövetség soron következő jelöltje került be képviselőnek a gazdaszövetség pedig ezidőszerint a keresztényszocialista párttal van koalícióban és nem a nagynemzetekkel, mint volt a választások idején.

A gazdaszövetség az eddigi kilenc szavazat helyett így most tíz emberrel sorakozott fel a kormány mellé.

A Heimatblock nyolc képviselője körül csak ketten szavaztak a kor-

mány ellen, hatan pedig a gazdaszövetséggel és a keresztényszocialistákkal együtt a lausannei jegyzőkönyv mellett adták le szavazatukat. A szociáldemokraták és a nagynemzetek egységesen Lausanne ellen szavaztak.

HAT SZÁZALÉKRA SZÁLLÍTOTTÁK LE AZ OSZTRÁK KAMATLÁBAT.

Bécs, augusztus 23. Az Osztrák Nemzeti Bank a leszámítolási kamatlábat augusztus 24-iki hatállyal 7 százalékról 6 százalékra szállította le.

A THÜRINGIAI KOMMUNISTÁK NIOBE-ELLENES TUNTETÉSE.

Weimar, augusztus 23. A tartománygyűlésen kinos incidens történt. Amikor az elnök a Niobe thüringiai katasztrófájáról beszélt, a képviselők állva hallgatták végig szavait, csak a kommunisták maradtak ülve. Markler elnök kifejezést adott felháborodásának a kommunisták magatartása fölött. Számos oldalról pfuj kiáltások hangzottak el. Az elnök a kommunista frakció minden egyes tagját a ház méltóságát sértő magatartása miatt három napra kizárta az ülésteremből.

AKIK NEGYVENÖT NAPIG TÁNCOLTAK.

Toulouse, augusztus 23. A nemzetközi táncmarathon, amelyet július hó 7-én kezdték meg az itteni színházban, tegnap este 21 órakor ért véget.

A győztes pár 1088 óra hosszút (43 nap és 8 óra) táncolt s így megjavította a tavalyi 1042 órás világrekordot.

NEMRÉGIBEN KEMÁL PASÁNÁL VENDEGESKEDETT AZ AL BOURBON HERCEG.

Páris, augusztus 23. A lausannei rendőrség újabb adatokat közölt a Párisban meggyilkolt állítólagos Bourbon Edgar herceg kilétéről. Valószínű, hogy az álherceg, aki több álnévet használt, azonos Liorioli nevű csalóval is, akit Zürichben, Luzernben és Velencében többször elítéltek. 1923-ban Bourbon Edgar Washingtonban jelent meg, ahol a szenátus mezőgazdasági bizottságával folytatott tárgyalásokat. Nemrégiben Törökországba utazott, ahol Muszafa Kemal pasát kereste fel és kijelentette, hogy Spanyolország megbízásából érkezett Ankarába s fontos tárgyalásokat folytatott Kemal pasával. Bourbon Edgar három hónapig volt a török kormány vendége, több előadást tartott Ankarában és közölte, hogy más államokkal is diplomáciai tárgyalásokat fog folytatni.

Világító táklyák

Világító táklyák: hős csontvitézek, Drága hazánkért mindent szenvedők, Virágot hintünk szent porotokra, Melyre dicsőség szőtt nagy szemfedőt!

Értekez-e, hogy mily nagy a gyászunk Igy elvesztve látni Titeket Szaz igazságot, — mely a miénk volt, — A hármast halmot, drága vizeket!

Értekez-e a nagy gonoszszágot, Mely rajtunk gyóvón így végig tiport? Tuda-e pihenni hős szívetek, mely Elvértett azért mi mindene volt!

Lánglelkek! Törjétek fel a sírból: Szálljatok túl a bús határokon És harsogjátok szét a világban: „Átkozott légy, te győztes Trianon!”

NYÁRY MARGIT.

Hitler hadüzenetére a német kormány erélyes nyilatkozattal válaszol

Végsőkig feszült izgalom Németországban, az öt halálos ítélet miatt A birodalmi kormány minden erejével érvényt szerez a törvénynek

Berlin, augusztus 23. A német belpolitikai helyzet megint válságosra fordult, mert Hitlerék a jelek szerint minden erejükkel szembeállnak az államhatalommal, mely tegnap este a terrorellenes szükség törvény alapján Beuthenban halálraítélte öt gyilkos nemzeti szocialistát.

A horogkeresztes ellenállás már a tárgyalóteremben megnyilvánult mikor a hallgatóság sorából a boroszlói náci vezére az ítélet elhangzása után megtette ismeretes kijelentését: — A német nép a jövőben más ítéleteket fog hozni. Heil Hitler! A tüntetések ma este fokozódtak, a kézigránatok több helyen ismét munkába léptek, számos horogkeresztest kellett letartóztatni és a nemzeti szocialista párt vezérkara mindent elkövet, hogy rábírdja az államhatalmat a kegyelem megadására, illetve az ítélet visszavonására.

Az kétségtelen, hogy az elítéltek kivégzése beláthatatlan politikai komplikációkkal járna, viszont éppen olyan súlyos következményekkel jár az is, ha Papen karcellár kénytelen volna dezavualni saját törvényét, amelyet a terrorellenes intézkedések megakadályozására hozott. Nyilvánvaló, hogy bármilyen irányban hoznak is döntést a beutheni halálraítélte terroristák[ak] szemben a közeli órák, a hatalomért való küzdelem ismét aktuális Papen és Hitler között.

HITLER KIÁLTVÁNYA PAPEN ELLEN.

München, augusztus 23. Hitler Adolf Volkischer Beobachter hasábjain felhívást tesz közzé, amelyben a többi között a következőket mondja:

Több mint háromszáz lemeszárolt, a szőz szoros értelmében felkoncolt vértanunk van. Tízezer és tízezer hívünk megsérült és sokan közülük egész életükre nyomorékká váltak.

A polgári jogállam és közegei alig vettek erről tudomást. Csak abban a pillanatban, amikor végre kicsordult a pohár és a vörös gyilkosok és gonoszlévők szervezetének garázdálkodása elviselhetlenné vált, — csak ekkor határozta el magát a „nemzeti” Papen-kormány villámsebességgel cselekvésre. Nemzeti akarásának első céljait és tényeit megismertük. Ugyanazon a napon, amelyen ohloui pártelvtársaink gyilkosai és kínzó csekély büntetéssel szabadulnak, — noha ennél az egyetlen támadásnál két halottunk és huszonhét sebesültünk volt — Papen úr kormányának bírái öt nemzeti szocialistát halálra ítélték.

Német néptársak! Akinek közületek van érzéke a német nemzet becsületéért és szabadságáért való küzdelemhez, meg fogja most érteni, miért vonakodtam ebbe a polgári kormányba belépni. Papen úr kormánya a nemzeti szocialisták halálraítélésében éli ki magát. Azt hitték azonban ezek a vaksággal megvert emberek, hogy az egész népet kihívó politikájukat az én nevemmel is fedezhették volna? Az urak tévednek! Papen úr, az ön véres objektivitását nem ismerem! Kivánom a nemzeti Németországnak a győzelmét, marxista pusztítóinak és megrontóinak pedig a megsemmisülést kívánom.

E monstruózus vértétel után a mi számunkra még jobban mint eddig, egyetlen élettartalom lehetséges: **Harc és megint harc! Mi majd a**

„nemzeti” fogalmat meg fogjuk szabadítani az objektivitásnak ebből az öleléséből, amelynek igazi lényegét a nemzeti Németország ellen hozott beutheni ítélet felkorbácsolta. Papen úr ezzel nevét a nemzeti harcokoskével írta be Németország történelmébe. Ami azonban ebből a vetésből ki fog kelni, azt majd nem lehet büntetésekkel lecsillapítani. Öt bajtársunk életéért megkezdjük a küzdelmet.

A BIRODALMI KORMÁNY NYILATKOZATA.

Berlin, aug. 23. A birodalmi és a porosz államkormány a beutheni ítélet után előállított politikai helyzettel kapcsolatban a következő közleményt adta ki:

A belpolitikai küzdelemben előfordult és a birodalom tekintélyét leg súlyosabban veszélyeztető erőszakos események kényszere alatt a birodalmi elnök a birodalmi kormány javaslatára a legsúlyosabb büntetéseket rendelte el a politikai terror ellen. Abban a pillanatban, amikor ez a rendelkezés életbelépett, mindenki szemben, aki a jogot és a törvényt megsérti, pártállásra, vagy személyre való tekintet nélkül a rendelkezéseket egyformán kellett alkalmazni.

A birodalmi kormány szükség esetén az állam minden eszközét latba fogja vetni, hogy a törvény rendelkezéseinek pártatlanul érvényt szerezzen és nem fogja tűrni, hogy bármelyik párt szembe szálljon a kormány rendelkezéseivel.

Azoknak a szenvedélyes szemrehányásoknak, amelyek az ítélet ellen a nyilvánosság előtt elhangzottak, az esetek elkövetői ellen és nem az államhatalom ellen kell irányulni. A birodalmi kormány szembe tud szállni minden olyan kísérlettel, amely a jogállam alapelveinek meghamisítására és politikai szenvedélyeknek felszítására törekszik. A birodalmi kormány rendelkezést adott ki ennek a közleménynek a lapokban való lekölésére s amennyiben valamelyik lap e nyilatkozatot nem jelentené meg, azt köteles közlésre fogják szorítani, azokat a lapokat, amelyek erre sem közölnek a nyilatkozatot, be fogják tiltani.

HITLER TÁVIRATA A HALÁLRAÍTELTÉKHEZ.

München, augusztus 23. Hitler Adolf táviratot intézett öt párthívéhez, akiket a beutheni rendkívüli bíróság politikai gyilkosság miatt halálraítélte. A távirat így hangzik:

— Bajtársaim! Ezután a példátlanul szörnyűséges vértétel után határtalan hűséggel érzem magamat összeforrvá veletek. A ti szabadságotok most már a mi becsületünk kérdése. Az olyan kormány ellen, amelynek működése alatt ez lehetővé vált, kötelességünk harcolni.

SÜLYOS ZAVARGÁS HAMBURG MELLETT.

Hamburg, augusztus 23. A Hamburger Fremdenblatt jelentése szerint Tangstedben egy esküvő alkalmával súlyos összecsapás keletkezett kommunisták és nemzeti szocialisták között, amely hamarosan tettelegességgé fajult. Az előhívott orvost a kommunisták közporral fogadták és megfenyegették. A rendőrséget — mikor helyre akarta

állítani a nyugalmat, szintén kövekkel dobálták meg, úgyhogy a rendőrök kénytelenek voltak lövegyverüket használni. A lövések egyike egy kommunistát súlyosan megsebesített.

KEZDIK A KOMMUNISTÁK IS.

Berlin, aug. 23. A birodalmi gyűlés kommunista frakciója az elítélte Reichsbanner tagokhoz táviratot intézett, amely szerint a kommunista párt a küzdő proletárral együtt tiltakozik a „terror ítélet” ellen. A birodalmi gyűlés összeülésekor követelni fogják az ítélet azonnali hatálytalanságát és az elítélteket szabadon bocsátását.

A BEUTHENI PER ELŐZMÉNYEI.

A beutheni per előzményei röviden a következők:

Aznap éjszaka, amikor a Papen-kormány kibocsátotta terrorellenes szükségrendeletét, egy órával éjfél után a nemzeti szocialista rohamcsapat tagjai Potemba faluban, az egyik kocsmában mulattak. A rohamcsapatok a vendéglős felbujtására alkoholgözös állapotban megrohanták egyik kommunista házát, kiráncigálták az ágyából és a testvérei szemeláttára vadkegyetlenséggel meggyilkolták.

IZGALOM A TÁRGYALÓTEREMBEN, ZAVARGÁSOK AZ UCCÁN.

Amióta a felmentés helyett a bíróság az ügyész előterjesztésének megfelelően öt esetben, tehát a felbujtó és a négy gyilkos ügyében kimondotta a halálos ítéletet, azóta a legsúlyosabb komplikációk támadtak. Az ítélet kihirdetésekor Heines főhadnagy, a keletnémetországi rohamcsapatok vezére, akit régebben politikai gyilkosság miatt elítéltek, de azután megkegyelmezték neki, felállt a tárgyaláson és a következő szavakat harsogta a bírák felé:

— A német nép a jövőben más ítéleteket fog mondani. A beutheni ítélet a német szabadság riadója lesz! Heil Hitler!

Heines szavait, aki természetesen egész csomó rohamcsapatbeli társaságában jelent meg, nagy riadalom fogadta. A tárgyalóteremben óriási izgalom tört ki, a hallgatóság egy része és köztük több nemzeti szocialista újságíró felugrott helyéről és Hillert éltette.

Az izgalom tovább folytatódott az uccákon. A rohamcsapatok és karabélyal felfegyverkezett rendőrségnek csak nagynehezen sikerült a tömeget visszazorítani a törvényszék épületéből, melyet a nemzeti szocialisták újból és újból megtámadtak és fenyegető kiáltások özönével árasztottak el. A törvényszéki palota környékén sikerült a tömeget szétszórni, de azt már nem lehetett megakadályozni, hogy a szomszédos uccákban ne törjenek ki súlyos zavargások, amelyek azután odafajultak, hogy

három beutheni lap, a centrum-párti, a szociáldemokrata és pártokivüli újság házáat megtámadták.

A nemzeti szocialisták betódultak a szociáldemokrata lap szerkesztőségébe és

a rendőrség csak az utolsó pillan

atban tudta kimenteni kezükből a szocialista újság üzletvezetőjét. Az összes beutheni üzletet lehúzták redőnyeket, de még így is egész csomó áruház ablakát bevették a tüntetők.

Egy zsidó gyümölcskereskedőt meztelenre vetkőztettek és véresre verték a nemzeti szocialisták.

A tüntetések a Franz Josef-Platzon, Beuthen főterén tovább folytatódtak. Heines főhadnagy egy kávéház terraszáról beszédet tartott, melyben kijelentette, hogy

Németország fellázad, mielőtt ennek az ítéletnek végrehajtására kerülne sor.

A HŐSI HALOTTAK EMLÉKÉT SÉRTŐ NÉMET EGYETEMI TANÁR.

Heidelberg, augusztus 23. A badeni közoktatásügyi minisztérium mai jelentése szerint helyt adott a heidelbergi egyetem bölcsészeti osztálya és szűkebb tanácsa által előterjesztett indítványnak s megvonta a tanszéket Gumbel dr. egyetemi rendkívüli tanártól. Ezzel Gumbel matematikus tanár végleg kivált a heidelbergi egyetem tanári karából. A tanár az egyik szocialista diákgyűlésen azt a megjegyzést tette: „A német katona hősi emlékműve a győzelmi pálmát tartó mú alak helyett inkább nagy karalábéféj lehetne”. Emiatt eljárás volt ellene, amely most tanszékeinek megvonására vezetett.

A LA MANCHE VIZÉBEN ELTÜNT EGY NÉMET CSATORNAUSZÓ.

London, augusztus 23. Ma reggel semmi hír sincs arról, hogy Fischer Fritz, a német csatornaátúszó megérkezett az angol partra. Itt azt gondolják, hogy útközben felhagyott csatornaátúszási kísérletével és visszafordult Franciaország felé. A francia partról ugyan nem érkezett ilyen értelmű jelentés.

VALÓSZÍNÜLEG STATÁRIÁLIS BÍRÓSÁG ELÉ KERÜLNEK AZ UJPESTI RABLÓK.

Budapest, aug. 23. Az újpesti merénylők délelőtt még a fókápitányság őrizetében voltak. Havlik Ferencet, Bárány Ernőt és Tóth Jánost ma délelőtt kísérik át az ügyészségre. A társaság negyedik tagját, Steiner Józsefet még mindig nem sikerült kézrekeríteni.

Farkas István soffőr és Mészáros mechanikus ügyét, akik a revolvert és a töltényt szerezték, elkülönítik.

A merénylők minden valószínűség szerint a pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága elé kerülnek. Ebben az esetben csütörtökre, de legkésőbb pénteken megtartják a statáriális tárgyalás. Ha addig Steinert is elfogják, úgy őt is a rögtönítélő bíróság elé állítják.

A KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK IS RÉSZTVEZ A FORRADALMÁROK ÜGYÉNEK TÁRGYALÁSÁN.

Madrid, aug. 23. A sevillai forradalmi mozgalom négy fővádoltjának védelmi 3—3 órai időt kaptak a vádirat át tanulmányozására. A legfelsőbb törvényszék elnöke délután kijelentette, hogy a per tárgyalását holnap reggel 8 órakor megkezdik s valószínűleg he is fejezi, mert az államügyész és a védők kijelentették, hogy rövidke lesznek. A köztársaság elnöke is Madridba érkezett, hogy részt vegyen a tárgyaláson.

Kopogott-e Töreky törvényszéki elnök a bűnjel-revolverrel

Különös ügy egy ügyvéd és az elnök között.

Budapest, augusztus 23. A múlt év karácsonya előtt tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék, — mint statáriális bíróság Horvát István bűnügyét, kit, mint emlékeztetés, Sinkó József rendőr meggyilkolása miatt a Töreky Géza elnöklete alatt működő statáriális bíróság kötéltálati halálra ítélte. Horvát Istvánt még aznap ki is végezték. Ennek a statáriális tárgyalásnak utójátékaként bonyodalmas ügy foglalkoztatja most a Budapesti Ügyvédi Kamarát. A tárgyaláson Horvát Istvánt Latkóczy Imre dr. védte, aki a tárgyalás után beadvánnyal fordult az Ügyvédi Kamarához és ebben furcsa bejelentést tett. E szerint a tárgyaláson egyik közbeszólása alkalmával Töreky Géza elnök a kezében levő, bűnjelként lefoglalt revolverrel kopogott az asztalon és így intette le azzal a revolverrel, amelyvel Horvát István agyonlőtte Sinkó rendőrt.

Latkóczy dr. ügyvéd előadta még beadványában, hogy nemcsak a maga részéről tekinti ezt igen sérelmesnek, hanem általánosságban nem kívánatos ennek a kopogási szokásnak a meghonosítása, mert

ez csak arra vezetne, hogy a bíróságok és az ügyvédi kar közötti jó viszonyt megzavarja.

Az Ügyvédi Kamara, mikor kézhezvette ezt a beadványt, azonnal felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy

vizsgálja meg a Latkóczy beadványban foglaltakat.

Az igazságügyminiszter erre nyilatkozattételre hívta fel Töreky elnököt, akinek nyilatkozata után a miniszter értesítette az Ügyvédi Kamarát, hogy

indítson eljárást Latkóczy dr. ellen, mert valótlan körülmények előadásával megtévesztette a hatóságot.

Az igazságügyminiszter leirata alapján Grünhut Ármán dr., a kamara ügyésze,

indítványozta is a fegyelmi eljárás megindítását Latkóczy Imre dr. ellen.

Az eljárás során természetesen bizonyításra fog kerülni a sor az iránt, hogy

megtörtént-e az elnök kopogás és hogyan?

A különös ügy fejleményei iránt nagy érdeklődéssel tekintenek jogász körökben.

Sok az influenzás beteg Debreczenben, de a betegség enyhe lefolyású

Az idei nyáron egy könnyű lefolyású, de kollektív járvány lépett fel Debreczenben. A szimptomák szerint influenza-járványról van szó, amely igen sok megbetegedést okozott. Egyesek attól tartottak, hogy a spanyol influenzának egyik új fajtájával állunk szemben, annyival is inkább, mert tavaly nyáron a szövődmenyes influenza-megbetegedések igen súlyosak voltak és több esetben halállal végződtek.

Szerencsére a mostani influenza szerű megbetegedések a jelek szerint egyáltalán nem súlyosak. — Igaz ugyan, hogy a betegség sok

kellemetlenséget okoz, de eddig még az ilyen hurutus megbetegedések révén szövődmenyes influenza nem fordult elő. Legalább is ilyen esetről még nem érkezett be jelentés a tisztifőorvosi hivatalhoz, ahová minden súlyosabb megbetegedést be kell jelenteni.

Bár kétségtelen, hogy az influenza megbetegedések száma igen nagy Debreczenben semmi aggodalomra nincsen ok. Az influenza lefolyása ugyanis általában igen enyhe s ezért különösebb orvosi, vagy más egészségügyi intézkedésre nincs szükség.

A törvényhatóságok figyelmébe ajánlja a belügyminiszter a diplomás ifjúság elhelyezését

Ma már országos az a nagy szabású mozgalom, amely a diplomás magyar ifjúságnak akar kegyeret, elhelyezkedést szerezni. Legutóbb a malomelenőrök kinevezése alkalmával jutott álláshoz sok diplomás fiatalember, míg nemrégiben a belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyben a városi és vármegyei törvényhatóságokat felhívja, hogy az egyetemet végzett diplomás ifjúság elhelyezését az eshetőség szerint intézményesen biztosítsák.

Egyik megoldási módként azt rendelni a miniszter, hogy az ilyen ifjakat gyakornokként alkalmazzák a közigazgatásban, illetve a törvényhatóságok ilyen gyakornoki állásokat szervezzenek. Ezek az állások természetesen nem azonosak a törvényileg megszervezett közigazgatási gyakornoki állásokkal és az ilyenekbe alkalmazott ifjak minden végkielégítés nélkül elbocsájtathatók, viszont ha később rendszeresített állásba kerülnek, a gyakornoki állásban eltöltött idejük a nyugdíjba beleszámít. A miniszter szerint e gyakornoki állások létesítésével nemcsak az ifjak

jutnak álláshoz, hanem a közigazgatási tisztviselői kar is már begyakorlott utánpótláshoz jut. A gyakornoki állások költségeinek fedezetének előteremtését a miniszter a törvényhatóságokra bizza és rámutat arra, hogy a törvényhatóságok ez állásokra fedezetet nyerhetnek az elrendelt megtakarításokból.

Egyetlen

pengőért

csodaszép

fényképet készíttünk Önre.

Jöjjön el

az „Unió“-ba

Sveffits hérház,

Piac ucca 43.

Első udvar.

Közel száz kiállító vesz részt az Arany Bikabeli Iparoskiállításán

Divatbemutató is lesz a kiállításon.

Most zárják le azoknak a névsorát, akik augusztus 27. és 28-án az Arany Bika dísztermében tartandó iparoskiállításán részt vesznek és ez a szám megközelíti immár a százat. Már ez az impozáns részvétel is bizonyítja, hogy ez a kiállítás egészen kivételes arányú lesz. De nemcsak számarányban, hanem innőségileg is olyan szemléje lesz a debreceni iparostársadalomnak ez a kiállítás, amely jelentőségében minden eddigi hasonló alkalmat felülmúl. Lapunk holnapi számá-

ban úgy a gazdag programról, — mint a divatbemutatóról, amely a kiállítás keertén belül kerül bemutatásra, be fogunk számolhatni. — Addig is felhívjuk mindazok figyelmét, akik a kiállításán még részt akarnak venni, hogy helyeik biztosítása végett Nagy József szücsmesterhez (Szent Anna ucca) forduljanak. A kiállítás vezetősége a holnapi naptól kezdve permanciában lesz és minden útbaigazítást készséggel ad meg.

Vakmerő tolvajok garázdálkodnak Debreczenben

Elloptak egy értékes aranyláncot a villamoson. — Lelopták az összes ablakokat egy háznál.

Az utóbbi időben ismét vakmerő tolvajok garázdálkodnak Debreczenben, akik érzékeny károkat okoznak a közönségnek. Tegnap is egy ilyen vakmerő tolvaj alaposan megkárosította a villamoson Zelinger Ede festőmester, iparkamarai alelnök feleségét Zelinger Edéné a férjével együtt a Csokonai-szobornál szállott fel a villamosra és a nagyjármű felé igyekeztek. Amikor a villamosról leszálltak, az úriasszony a zsebébe nyúlt és valósággal megdöbbenve vette észre, hogy a zsebéből az utazás alatt kiloptak egy értékes aranyláncot. Azonnal a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett a vakmerő zsebtolvaj ellen és egyúttal megadta a lánc pontos leírását is.

Az ellopott lánc hatvan cm hosszú, sodrott aranylánc, amelyen két meadillon függött, az egyiken Keresztelő Szent János képe volt, a másik pedig négylevelű lóhere alakú volt. A feljelentés után a rendőrség azonnal megindította a nyomozást s megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a tolvajt lefűljék, ha valahol értékesíteni próbálja a zsákmányát.

Egy másik vakmerő tolvaj az éjszaka folyamán a Monostorpályi út 72. szám alatt követett el különös lopást, amennyiben a ház összes ablakait lelopta. A lopást reggel fedezték fel, amikor a ház tulajdonosa Koós Pál kőművesmester, Varga ucca 33. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen. A rendőrség keresi az ablaktolvajt

Kettős szerelmi dráma Ujfehértón

Mellbelőtte 14 éves imádottját egy 19 éves fiatalember, azután maga fordította a fegyvert.

Megrázó szerelmi dráma játszódott le tegnapelőtt este fél 9 óra tájban Ujfehértón. Weisz Sándor 19 éves zombori születésű péksegéd ottani lakos már hosszabb idő óta udvarolt Nagy Rozália 14 éves viruló szépségű leánynak. A két fiatal rajongásig szerette egymást. — Elhatározták, hogy egymásé lesznek. Egybekelésüknek azonban egy nagy akadálya volt. Ugyanis a szülők mindkét részről valláskülönbség miatt elleneztek a házasságot és mindent elkövettek, hogy a fiatalokat erről a tervükről lebeszéljék. Azonban minden szó, minden erély kárba veszett, mert a két szerelmes, a szülői tilalom ellenére — titkon mindig találkozott. Ezeken a titkos találkozókon elkeseredetten tárgyalták a szülők szivtelen magatartását, s mindjobban megérlelődött bennük az a gondolat, hogy

ha már az életben nem, de a halálban egyesülnek.

Meg is jelölték a napot, amikor véget vetnek életüknek. Ez a végzetes nap tegnap volt. Este ugy 8 óra tájban találkozott a két szerelmes. A fiu, hogy nagyobb bátorsága legyen, előzőleg barátainak társaságában mulatott s ittas fejjel jött el az utolsó légyottra. Mikor már egy párszor föl-alá sétáltak a Piac uccán, elbucsztak egymástól a fiatalok, a fiu előrántotta Steyr-pisztolyát és

a lánynak a mellébe lőtt, majd

hirtelen maga felé fordította a fegyvert.

Hangos jajveszékelés és segélykiáltás töltötte meg a levegőt. A riadtan összeszaladt emberek ott találtak a földön vérben fetrengve a két fiatalot. Azonnal értesítették a szülőket és telefonáltak Nyiregyháza-ra a mentőkért.

Azonban a két szerelmes sérülése oly súlyosnak mutatkozott, hogy orvosi rendeletre nem várhattak meg a nyiregyházi mentőket, hanem egy magánautó vitte be az éjjeli órákban Ujfehértóról a nyiregyházi Erzsébet kórházba,

ahol rögtön műtőasztalra kerültek és dr. Molnár Gyula és dr. Kiss István orvosok operációt hajtottak végre a szerelmespáron. A golyó eltávolítása után az orvosok megállapították, hogy miután nehezebb szerveket nem sértettek meg a golyók, a fiatal pár életbenmaradására remény van.

A kettős öngyilkosság egész Ujfehértón nagy megdöbbenést keltett s általános részvét nyilvánul meg a fiatalok iránt.

Szerdán: METEOR-MOZI MŰSORA: »Texasi fenevad«. Vadnyugati történet. Megelőzi: »Aru-lás Tripoliszbán«. (SOS.) Dráma. Csak felnőtteknek! Előadások: 7 és 9 órakor mérsékelt helyárrakkal.

Megint forradalom tört ki Braziliában

London, augusztus 23. Több amerikai fővárosból érkezett egybehangzó jelentések szerint hétfőn Rio de Janeiróban Sao Paulo állam felkelőinek hívei lázadást kíséreltek meg. A brazil kormány kihirdette az ostromállapotot és éles uccal harcok után, amelyek során többen elestek, a lázadást egyelőre leverte. Az említett jelentések szerint továbbá a brazil tengerészet egy része a felkelőkhez csatlakozott, míg a hadsereg hí maradt a kormányhoz. Az üzleti élet teljesen megbénult. A lázadás akkor tört ki, amikor egy tüntető menet a város centrumán vonult végig a felkelők zászlaja alatt. A munkügyi minisztérium előtt két bomba robbant, de sebesülés nem történt.

Braziliai kormánykörök — mint Rio de Janeiróból közvetlenül jelentik — közlik, hogy nincs szó egységes akcióról az államhatalom ellen. A tengerészet — e forrás szerint — nem csatlakozott a felkelőkhez.

Buenos-Aires, augusztus 23. Sao Paulóból jelentik: A forradalmi kormány jegyzéket tett közzé, amelyben hírül adja, hogy Cunhan vidékén a felkelők és a szövetségesek között összeütközés történt, a kormánycsapatok 18 halottat veszítettek. A felkelőknek sikerült 25 kormánykatonát foglyul ejteni.

Három repülőgép indul Newyorkból Európába

Leszállás nélkül igyekeznek Rómába, Oslóba és Edinburgba.

Newyork, aug. 23. A mai napon három atlanti oceáni repülést kísérelnek meg. Ulbrich repülő, — Newcomer kisasszony volt színesz-nővel, valamint Pisculli Newyorkból Rómába akar repülni. Newcomer kisasszony, aki maga is pilóta, Firenze felett ejtóernyővel kiugrik a repülőgépből.

Scholberg és Peterson norvég repülők Newyorkból leszállás nélkül Oslóba akarnak repülni.

Végül Hutchinson amerikai repülő, felesége és két kis gyermeke kíséretében a Flying Familie nevű repülőgépén Edinborourgba akar repülni.

LEZUHANT AZ EURÓPAI KÖR- REPÜLÉS EGYIK RÉSZT- VEVŐJE.

Róma, augusztus 23. Az európai körrepülés második szakaszán Susto olasz pilóta gépe szárnytörés következtében lezuhant.

A pilóta még idejekorán le tudott ugorni ejtóernyővel és megmenekült, de mechanikusa életét veszítette.

De Angeli pilóta gépe ugyan csak szárnytörés következtében Cannes közelében mocsaras vidéken leszállásra kényszerült. De Angeli és társai sértetlenek maradtak.

Az olasz kormány dr Horkay Gyula debreceni járásbírónak 2 ezer lira tanulmányi ösztöndíjat adott

Olasz elismerés a Népszerű Főiskolának.

Többszörösen hírt adtunk arról a széleskörű kulturmunkáról, amelyet a debreceni Tisza István kir. tudományegyetem által fenntartott u. n. Népszerű Főiskolai tanfolyam kifejt.

Nemcsak a tudományos élet minden területét felölelő előadásokkal tájékoztatja hallgatóit a tudomány mai állásáról, feljuttatja az elhalványuló régi tudást is, hanem modern nyelvkurzusokat tart fenn, amelyek elsősorú szakérteket tanítják a német, olasz, angol és francia nyelvek gyakorlati ismeretét. Valóban érdekes egy ilyen kurzus. A máskor az egyetemi ifjúság által elfoglalt padokban itt társadalmi pozíciókat betöltő hölgyek és urak ülnek, egyetemi tanárok és feleségeik, bírák, ügyészek, katonatisztek, tanárok, tanárnők és éppen olyan szorgalmasan vagy még szorgalmasabban jegyzik tanáraik előadását és minden elfogadás és szívenkezés nélkül felelődné.

Vannak már olyan csoportok, amelyek hat szemeszteren át együtt maradtak s ezeknél valóban igen szép már a gyakorlati nyelvbéli készség is.

Ezt a kulturmunkát ismerte el most az olasz kormány akkor, amikor az olasz tanfolyam egyik kitaró szorgalmu tagjának, dr. Horkay Gyula debreceni kir. járásbírónak az olasz közoktatási tárca terhére 2000 lira tanulmányi ösztöndíjat adott azzal a rendelkezéssel, hogy ezen 1933 folyamán a római, firenzei vagy sienai egyetem nyári egyetemi kurzuson vegyen részt és magát az olasz nyelvben tökéletesítse.

Az olasz kormány ezen ösztöndíjában is figyelemre méltó, mert tudtukkal ez az első eset, amikor a Népszerű Főiskola hallgatója kap külföldi ösztöndíjt. De különösen figye-

lemre méltó, azon cél, amelyet az ösztöndíj elősegíteni akar. Az olasz-magyar barátsági és gazdasági kapcsolatok után a jogászai kapcsolatok kiépítését, főleg a magyar és olasz mezőgazdaságra vonatkozó törvényhozás és bírói gyakorlat összehasonlító tanulmányozása által.

Az olasz kormány grandiózus koncepciójára felel: Benito Mussolininek eszméje éppen az, hogy ne csak az egyetemi fiatalság, hanem már gyakorlati pályákon levő egyének végéig legyenek összehasonlító tanulmányokat az olasz és magyar jogi szabályozás között, akik a hazai törvényeket és jogszolgáltatást ismerve, a gyakorlati élet által megélelt érzéssel első látásra észreveszik a különbségeket, az előnyöket és hibákat és hivatalukba visszatérve azonnal hasznosítani tudják tapasztalataikat.

Az olasz kormány ezen intézkedése méltó termése annak az években át tartó munkának, amelyet dr. Wallisch Oszkár tudományegyetemi olasz lektor, ezen olasz tanfolyamok tanára kifejtett és kifejt, aki ilyen uton kapta meg tanári munkájának legszebb jutalmát, a tanítványai által plántált tudás elismerését.

A tegnap este óriási sikerrel elindult

Kun Magda, Csikész Rózsi, Sziklay Józsa és Radó Sándor személyes felléptével

URANIÁBAN a felejthetetlen szépségű nagy hangos filmoperett

„Féltéres-gyors”

ma folytatja útját.

a VIGSZINHÁZBAN.

„Szívek szimfóniája”

ma szerdán és holnap csütörtökön.

Álmosdi küldöttség báró Vay főispánnál

Báró Vay László főispán tegnap bentjárt Debrecenben és ez alkalommal Álmosd községből küldöttség jelent meg előtte. A küldöttség azt kérte, hogy miután Álmosd határában több nagyobb birtok bérlete lejár, a főispán hasson oda, hogy ezeket a bérleteket az eddigi fletételek mellett a nincsteleneknek.

illetőleg a kisembereknek adják oda kishaszonbérletek for-

májában. Négyszáz hold bérletéről van szó, ami 130 családnak jelenthetne megélhetést.

Báró Vay főispán megértéssel fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a maga részéről mindent elkövet, hogy az álmosdiak kérése megvalósuljon. Mint értesülünk az ügy anyagi oldala is biztosítva van, így a kivitel legfőbb akadálya elhárult.

Az elfogott kommunisták nem kerülnek statáriális bíróság elé

Budapest, augusztus 23. Tegnap reggel óta rövid megszakítással szünet

állandó tanácskozások folytak Polányi Aladár, a budapesti ügyészség vezetőjének hivatali szobájában az elfogott kommunisták sorsáról.

Két napig tartó tanácskozás után

délután két órakor hivatalosan is kihírdették az ügyészség döntését, amely szerint Madzsar József és társai nem kerülnek statáriális bíróság elé.

Az ügyészség jelenlegi vezetője, Polányi Aladár főügyész helyettes kijelentése szerint ugyanis

a bűnügyet a rendes bírói útra terelik.

A gyanúsítottaknak, főleg pedig Madzsar József dr.-nak, Poll Sándornak és Tisza László dr.-nak a felforgató mozgalomban való tevékenységét

eddig még nem sikerült teljesen tisztázni.

Mintán Poll, Tisza és Madzsar tevékenységének terjedelme és tartalma minden részében még nem áll tisztán az ügyészség előtt,

a bünessélekményt a rögtönítélő bíróság előtt még nem lehetett volna a maga teljességében azonnal bizonyítani.

Hivatalos lista szerint is Magyarország hatodik az Olimpiáson

Budapest, augusztus 23. Az OTT Lon Angelesből a következő táviratot kapta:

A ma közzétett hivatalos lista a győzelmek alapján Magyarországot a 6. helyre sorolja. 1. USA 41 győzelem-

mel, 2. Olaszország 11 győzelemmel, 3. Franciaország 10 győzelemmel, 4. Svédország 9 győzelemmel, 5. Japán 7 győzelemmel, 6. Magyarország 6 győzelemmel, 7. Finnország 5 győzelemmel, 8. Anglia 4 győzelemmel.

Tyukot lopott, mert édesanyja éhezett

Több rendbeli lopás büntetvével vádolva került tegnap délelőtt a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára ifj. Szabó Lajos püspökladányi mézeskalácsos és ugyancsak a vádlottak padjára kerültek az orgazdák is: Szabó Lajos édesanyja, özv. Szabó Sándorné, Szabó Sándor és Szabó Sándorné.

A főlánygályason ifj. Szabó Lajos az ellene emelt vádat beismerte és egymás után mondta el, hogy hogyan követte el a lopásokat, majd védekezésül előadta, hogy a nehéz gazdasági helyzet miatt vetemedett lopásra.

Sajnálta az édesanyját és testvéreit, akik valósággal élőhalottakká váltak a sok éhezéstől.

Majd elmondta, hogy az édesanyja nem aktív részese a lopásnak, amennyiben ő csak a kerítések mellett őrködött, hogy a munkát meg ne zavarja senki se.

Szabóné szintén töredelmes vallomást tett, habár tagadta, hogy ő a lo-

pásokban részt vett volna. Csak az ismeri be, hogy a lopásoknál mint őrvett részt. Az orgazdák az elsőrendű két vádlott beismerésével szemben tagadásban voltak és hangsúlyozták, hogy öneik semmi részük nincs a lopásban.

A tanúhallgatások, valamint dr. Csatt Ferenc ügyész vádbeszéde és dr. Báty Sándor védő védbeszéde után a törvényszék Szabó Sándor kivételével bűnösnek mindta ki a vádlottakat az ellenük emelt vádban és ezért Szabó Lajost tízhónapi börtönrre, özv. Szabó Sándornét háromhónapi fogházra, Szabó Sándornét pedig 40 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

ÖNGYILKOS LETT, MERT KI-GUNYOLTÁK VALLÁSSÓSSÁGÁT.

Kecskemétre jelentik: Szabó Ilona 18 éves varróleány tegnap a gyorsvont elé vetette magát, amelynek mozdonya azonban a pályatest mellé lökte az öngyilkos leányt, aki így megmenekült a haláltól, de életveszélyes sérüléseket szenvedett. Szabó Ilonát a kórházban megoperálták és jobb kezefejét el kellett távolítani. Búcsúlevelében azt írja, hogy a varrodában állandóan bosszantották mély vallásosságá miatt, amit nem bírt elviselni. Öngyilkossága napján is reggel előbb misét hallgatott és úgy ment ki a vonat elé.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti augusztus 23-án:

A óceáni levegő ma délután elérte Debrecen. A nap folyamán, már a délelőtti órákban növekedett a felhőzet, de ennek dacára a hőmérséklet még néhány tízefokkal meg is haladta a 32 fokot. A tengeri levegő beáramlását nálunk mindössze egy, a város határában elvonult zivatar kísérte. Az esti órákig csapadék nem esett és a hőmérséklet süllyedése sem számottevő. Az óceáni beáramlással kapcsolatos folyamatok még nem zárultak le és így több esőre és zivatarral van kilátás. A légnyomás erősen esett, a tenger színére redukált értéke reggel 765.6, este 761.7 mm. volt. Az esti hőmérséklet 24.2 fok C volt.

Prognózis: Részben felhős idő, hőszűnyedés és záporosókkal (zivattal).

— Szabó Márton dr. ezüstlakodalma. Szabó Márton dr., a református főgimnázium köznevelésben álló tanára és felesége, Kolozsvári Mária most ülték meg ezüstlakodalmaikat, amelyen résztvett az ünneplő házaspár három felnőtt gyermeke is: Zoltán okleveles tanár, László ludovikás és Etelka bölcsészettanár. A jubiléus házasságot Uray Sándor lelkes közönsége a rokonok és barátok nevében.

— A m. kir. Boeskey István 11. Hajdúered zenekara a városi strandfürdőn, kedvező idő esetén folyó hó 25-én, csütörtökön délután 5 órától a következő műsorral hangversenyez: 1. Concert nyitány. Suppé F. 2. Ördög-lánc. Nöth A. 3. A 39. gy. ezred diszmetindulójára 1895-ből. Krause A. 4. Magyar ábránd. Liszt F. 5. Magyar nóták. Farkas D. 6. Hajdusági induló. Nöth A.

— Beiratások a zeneiskolába. A Debreceni városi zeneiskola ebben az évben töltötte be 70-ik évét. Az elmúlt évek alatt számtalan kiváló muzsikust nevelt az országnak s nevel most is. A tanári kar kiválósága biztosítja arra nézve, hogy az iskola ezennel is feladata magaslatán fog állni és a zenekultúrát Debrecen városában minél szélesebb fogja terjesztetni. A zeneiskolában a következő hangszeres szakokra lehet beiratkozni: zongora, hegedű, ének, gordonka, brácsa, nagybőgő, cimbalom, harmónium, orgona, zeneszerzés és az evvel kapcsolatos melléktszakokra: összhangzatlan formátum, zeneelmélet, solfège, kar-ének, zenekar, zenetörténet, zeneesztétika. Az intézet a IV. ak. osztályos növendékeinek végbizonyítványt ad s ennek elnyeréséhez a növendékeknek szükséges nevelést, lélektant és metodikát is hallgatni. A beiratások szeptember 1-én kezdődnek és az egész évben tartanak. A tandíj egész évre 100 P. amely 10 pengős havi részletekben is fizethető. Polgármester.

— Magyar olimpiákonok a hollywoodi filmsztárok között. Petschauer Attila a világsajtóban is szenzációnak kezdte a hírt és fényképfelvételeket küldött Hollywoodból a Színházi Életnek. A cikk és a képek nem a sporteseményekről számolnak be, hanem a magyar olimpiákonok a leghíresebb filmsztárokkal való találkozásáról. Ince Sándor hetilapjának új száma a szenzációs Petschauer riporton kívül is csupa érdekesség és meglepetés. Sok cikk és melléklet teszi változatossá a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi ucca 8.

Zsarolási bünper a debreceni törvényszék előtt

Érdekes zsarolási ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa. Az ügy vádlottja Szabó Lajos 29 éves kereskedő volt.

A vádirat szerint Szabó Lajos két évvel ezelőtt egy este bement Hannel Oszkárné üzletébe és követelő hangon kijelentette:

— Adjon nekem ezer pengőt, — mert ha nem, akkor az urát oda juttatom, ahol volt.

Az ügy előzményei egyébként a következők: Hannel Oszkárné nagyobb mennyiségű nullás lisztet vásároltak, amit aztán szomszédai között elárúsított. A zugkereskedés nagyszerűen bevált, mert a lisztet olcsóbban tudták árusítani, mint az üzletek. Ez szemetszárt a vádlott Szabó bátyjának, aki a konkurrens ellen feljelentést is tett. Hannel Oszkár több napig vizsgálati fogságban is volt, majd

mikor tisztázódott az ügy Hannel szabadlábrahelyezték, habár az eljárást tovább folytatták ille. A tárgyalás előtti napon egyszer csak megjelent Hannelék lakásán Szabó Lajos s ezer pengőt követelt Hannelétől azzal, hogy a pénz átadása esetén bátyja a férje ellen tett feljelentését visszavonja.

Hannelné azonban nem teljesítette Szabó kérését, hanem egyszerűen zsarolásért feljelentést tett a fiatal ember ellen.

A tegnapi tárgyaláson Szabó Lajos tagadta az ellene emelt vádat és kijelentette, hogy nem tudja megérteni miért emeltek ellene zsarolásért vádat.

A lefolytatott bizonyítási eljárás után a törvényszék Szabó Lajost bűnösnek mondta ki az ellene emelt vádban és ezért öt éven pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott, fellebbezést jelentett be.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések: Szatmáry Antal vill. kalauz. leány. Anna; Berezi Gyula Kovács, fiu. Gyula; G. Nagy Kálmán lakatossegéd, leány, Magda; Gerzs Miklós fm., leány, Erzsébet; Szabó Emil zenetanár, leány, Éva; Kovács Mihály bérlő, fiu. Mihály; Tóth János napsz., leány, Mária; Nagy Sándor fm., fiu. Gyula; Varga Sándor fm., fiu. János; Boros Pál timársegéd, fiu. Pál; Borbély József péksegéd, leány, Irén; Némethi Gábor béres, leány, Eszter; Kovács Sándor fm., leány, Erzsébet; Fekete Mihály fm., fiu. Imre; Matkó András asztalossegéd, fiu. András; Vass István cipészsegéd, Sándor; Konty Lajos npsz., fiu. Imre; Szilágyi Imre kondás, leány, Margit; Nagy Gábor napsz., leány, Erzsébet; Dien Károly gazdálk., leány, Ilona; Kovács Mihály cipészsegéd, leány, Julia.

Halálozások: Özv. Parti Ferencné Roff Alojzia, r. kath., 62 éves, Kandia u. 14. Bartha Margit, ref., 18 hónapos. Sárosi u. 14. Hutman Mártonné Csillag Záli, izr., 58 éves, Galamb u. 10. Pék Imre, r. kath., 26 éves, Furta. Veres Mihály, g. k., 45 éves, Nyírbátor.

— Az osztályorszájáték tegnapi húzásán 4000 pengőt nyertek: 16332 4847 79718. 3000 pengőt nyertek: 19505 48934. 2000 pengőt nyertek: 14085 22609. 1000 pengőt nyertek: 15933 48161 51834 70975 72405 82268 82913. 800 pengőt nyertek: 6167 8152 20102 24872 51125. 600 pengőt nyertek: 121 11389 22180 22602 30962 36931 50261 51825 63825 70674. 500 pengőt nyertek: 14189 15058 18099 21318 42512 42785 58803 62963 63208 67734 69241 78890 80786 81996. 400 pengőt nyertek: 785 832 1517 1733 3344 4555 7157 14168 15754 18097 25436 30175 32775 35145 36538 37212 38419 41868 45461 46048 46761 48152 49008 49008 49068 50408 52231 57563 60583 61051 61368 63044 65434 66816 68321 68566 70104 74796 75217 75301 75345 77241 78909 79504.

Özzadás és kellemetlen tünetei megszűnnek

NOVOLA kenőcsöt

HASZNÁLJÁK LABAINAK ÁPOLÁSÁRA

HATÁSBAN BIZTOS. ÁRA: 1.-P.

Készíti: ARANY ANGAL gyógyszerár

DEBRECEN, PIAC és SZT.-ANNA u. SAROK. ALAPÍTÁSI ÉV: 1670.

ARANYERNÉL

és az evvel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Id. Kertész Imre földbirtokos, városi törvényhatósági bizottsági tag és presbiter fáradhatatlanul szorgalmas és övének szentelt életének 66-ik, boldog házasságának 38-ik évében augusztus 22-én este 9 órakor párnapi szenvedés után visszatért Teremtőjéhez. Kedves halottunk földi hamvait folyó hó 24-én, szerdán délután 5 órakor fogjuk a Köztemető nagy szertartás-teremből a református egyház szertartása szerinti ima után végső nyugalomra helyezni. Végtestességétélre rokonainkat, jóbarátait, gazdátársait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Bánatos neje: özv. id. Kertész Imréné sz. Szatmáry Erzsébet, szerető gyermekei, unokái, testvérei, sógor-sága, nászai, valamint a közeli és távoli rokonok nevében is.

Elhunyt kereskedő neje. Özv. Parti Ferencné született Rott Lujza életének 64-ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Temetése f. hó 24-én délután fél 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után. Az engesztelő szentmise f. hó 25-én reggel 8 órakor lesz az Egék Úrának bemutatva. — A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Temetéseket és exhumálásokat legolcsóbban rendez Bartha Ferenc temetkezési vállalata, Püspöki palota.

Sírkő a legolcsóbban beszerezhető Bóna Sándor sírkőgyárban, Deák Ferenc u. 21.

Sírkő, sírholt szakszerű átalakítását, Köztemetőbe való áthelyezését, valamint új készítését jutányosan vállaljuk. Harkányi szobrász és kőfaragómester, Piac ucca 83. sz.

Most állítják össze Debrecen város 1933. évi költségvetését

A debreceni városházán az idén tulajdonképpen nem is volt ugynevezett nyári szünet. Minden ügyosztály szorgalmasan dolgozott és a város vezető tisztviselői is csaknem valamennyien feljártak szabadságidejük alatt is a hivatalukba.

A nyár folyamán kezdte meg a városi számvevőség az 1933. évre szóló költségvetés összeállítását. A mai nehéz és bizonytalan gazdasági viszonyok között realitás költségvetést nem igen lehet csinálni bizony a városi számvevőségnek nagyon sok a munkája. Mielőtt azonban a nagy munkát megkezdték volna, Ary Lajos főszámvevő megbeszélést tartott tisztviselőivel és megismertette velük azokat az irányelveket, melyeket szem előtt kell tartani a költségvetés összeállításánál.

A számvevőség költségvetési osztálya nap nap után változatlan energiával végzik nehéz munkájukat, hogy a költségvetés mielőbb elkészüljön.

Hétlőn lesz Csáky bíborosé: az emlékrekvium

Több ízben hírt adtunk már róla hogy Debrecen katolikussága templomi keretek között, bensőséges lélekkel akarja megülni a Szent Anna-templom nagyevü építetője Csáky Imre gróf, váradí bíboros-püspök halálának 200 éves évfordulóját. Ebből az alkalomból hétfőn, augusztus hó 29. napján, ünnepélyes rekvium lesz, amely pontosan fél tíz órakor veszi kezdetét. A rekviumet a debreceni szerzetes és világi papság teljes segédlete mellett dr. **Lindberger János** apostoli kormányzó celebrálja s ugyancsak az apostoli kormányzó szöszékre lép evangélium után s rövid beszédben megemlékezik a templom kriptájában nyugvó Csáky bíborosról.

A rekviumen résztvesznek a debreceni grög katolikus hívek is, kik Papp Gyula szentszéki bíró, parórhús vezetésével körmenetileg mennek a Szent Anna-templomba.

A körmenet 9 óra 10 perckor indul a görög katolikus templomból s 9 óra 25 perckor érkezik a róm. kath. templom elé. Külön érdekessége még a rekviumnek hogy azon Debrecenben eddig még soha nem hallott chorális ének lesz. A nagyszerű férfikar már teljesen készen van a betanulás nehéz munkájával s Kollwenz Rezső karnagy vezényletével bizonyára ezúttal is nagyszerű zenei élményben részesíti a résztvevőket. Illetékes helyről ezúton is közlik a katolikus hívekkel, hogy a szentélyben levő padok és a hajó mindkét oldalán a két első padot fenntartják a papság, az egyháztanács s a képviselői testület tagjai számára.

Fagylalt

Kicsi, fehér koci, kék a felírása, fehérsapkás ember, fehér zubbony rajta.

Kezében csilingel kicsi csengettyűje, édes, hideg fagylalt 10 fillér tölcserje!... Hát bizony ebben a melegben a legjobb üzlet a fagylaltgyártás. Veszik is lépten, nyomon. Ott szorongatja apraja-nagyja.

Hozzá is készülnek már télen az árusok. Egy kis bolthelyiség: fehér asztalok és székek, poharak, tányérok, kanalak, egy fagylaltgép, no meg egy kis élelmesség, egy kis koci uccai árusításhoz s kész az üzlethez minden.

Ahogy az első melegebb napsugár kibugyan az ég azurjából, működésbe hozzák a fagylaltgépeket s azonnal már folyton a magasba tekintgetnek: lesz-e keletje a fagylaltnak? Mert ahogy a nap ontja melegét, úgy önti ölkébe a sok-sok pénzt a hideg édeség. Felüdül tőle mindenki, az, aki veszi, de az is, aki eladja. Jó üzlet az, csak meleg, jó meleg legyen! Nő is gombamódra a fagylaltárúsítás, különösen városban, hiszen ebből a fagyos édességből sok szegény embernek jut majd 1—1 kis meleg.

Franciaország a fagylaltok hazája. Ott oly csinnal készítik a hűsítőt s annyi raffinált ízt rejtenek bele, hogy a legkényesebb inyeneket is kielégítik, de megis hódították vele már az egész világot, mint mindennel, ami onnan ered...

Fogy belőle mindentűt bőven, mert ez az üzlet nyáron igen pompás, azonban hogy néhány év múlva jó üzlet lesz-e, azt bajos lenne megmondani, mert majd mindenki fagylaltos lesz s a sok fagylaltos a végén befagy a kánikulába!...

Bülehné Ruttkay Jolán.

Elkészült a belügyminiszteriumban az aggregényadóról szóló törvény

Aki 30. életévét betöltötte, az adóköteles lesz.

Szegedről jelentik: Kecskemét város törvényhatósága még májusban köriratban fordult a vidéki törvényhatóságokhoz, amelyben bejelentette, hogy feliratban fordult a kormányzóhoz és kérte, hogy hozza be az aggregényadót. Szeged szintén megkapta a köriratot, amelyet a polgármester a közgyűlés elé terjesztett. Miután a közgyűlésnek egyetlen egy nőtlen tagja sincsen, természetesen, hogy a köriratot a szegedi aggregények legnagyobb szomorúságára, magáévá tette.

A magyar belügyminiszter most arról értesítette Szeged városát, — hogy az aggregényadóra vonatkozó törvényjavaslat már elkészült és mielőtt a Ház újból összeül, azon-

nal tárgyalás alá kerül. Az államnak ez elég szép jövedelmet fog jelenteni, mert még soha nem volt annyi aggregény, mint most a háboru után.

A régi szép időkben 30 éves legény már öreg legénynek számított. Már rá sem néztek a leányok. A nőknél viszont, aki 20—25 éves koráig nem került fölötto alá, az szintén öreg leánynak számított. Ma az öreg legény ötven, az öreg leány negyven évesnél kezdődik. — Az aggregényadóra vonatkozó törvényjavaslat sajnos, nem így bírálja el a szegény öreg legényeket, mert aki 30. életévét betöltötte s nem nősült meg, arra — irgalmatlanul kivetik az aggregényadót.

FILM

FILLÉRES GYORS.

Bemutatta a Vígsház.

Tapsoktól kísértén zajos sikerrel premieri tartott tegnap este a Vígsház. Szencziója a „Filléres gyors” volt; az Ufa rendkívül sikerült produkciója.

A „Filléres gyors” egy amerikai milliomos és egy szegény pesti nászutas pár története — a legsikerültebb hangosfilm operett, amelyet eddig látni alkalmunk volt. Kellér Dezső szűszje érdekes, sziporkázó ötletű, amelyet Márkus Alfréd muzsikája fest alá. Maga az operett 5 film- és 5 szinpadirésből áll. A filmrészek Budapest szépségeivel igen megkapnak; a beszélő részek tiszták, érthetőek. A szinpadirészek frappáns hatásuk. Kun Magda, Csikós Rózi, Radó Sándor és Sziklay Józsa — akiket a debreceni közönség már évekkal ezelőtt megkedvelt és kegyeibe fogadott és akik a szinpadirészekben szerepelnek — tehetségük legjavát adva olyat produkálnak, amely mindenütt megállja a helyét s amelyet mindenütt osztatlan tetszéssel fogadnak. Különösen nagy sikere volt táncos duettjeiknek. Kun Magda, Sziklay, kupléiknak — a nagyszerű humoru Radó — és egyéb szép számaiknak — Csikós Rózi.

A közönség alig győzött a rengeteg ötleten, mókán mulatni, szórakozni, az elismerő tapsok egymást érték, úgyhogy igazán felejthetetlen este volt a Vígsház tegnap estjé.

Vajjon nem lehetne ilyen estékben egy-egy hónapban legalább egyszer részünk?

(Berger.)

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán-szállóban

Berlinitér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szálloda.

Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4 P. Pensiók 7.50 P-től

Egy ágynál 10%, két ágynál 20% engedmény e lap olvasóinak.

MÉG EGYSZER A GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA.

— Hozzászólás. —

A „Debrecen” egyik számában felvetette azt a kérdést, hogy miért nincsen a nagy államférfi és mártír: gróf Tisza István nevérol Debrecenben, amely városához az elhunyat annyi szájak kötötték, megfelelő helyen ucca az ő nevérol elnevezve? És miért lett éppen a Homokkert egy uccanévre alig méltó zugja arra méltó, hogy az ő nagy nevé viselje?

Ha a cikkíró kijött volna hozzám a Homokkertbe, megadtam volna a felvilágosítást arról szóbelileg, hogy miként esett meg ez a nagy szégyen. Mert én vagyok abban a ludas, hogy éppen pont a Homokkertet érte az a nagy dicsőség, hogy egyik zsakuccája a nagy államférfi nevérol nevezetelt el. A dolog így történt:

Az Urnak 1910-ik évét írták, mikor Debrecen város tanácsának eszébe jutván, hogy jó volna a Homokkert dűlútainak rendes uccanevet adni, no, úgy a rend végett. Evégből kiküldtén hozzánk a Homokkertben ma is élő, tehát tanuskodó Károlyi Ferenc adóikvetőt, hogy tárgyalja meg velünk ad hominiem a leendő uccák neveit. Károlyinak az volt a nézete, hogy első sorban a Homokkert vezetőségének neveiről kell az uccák nevé megjelölni s így az én igénytelen nevem is kapott volna uccát. Én azonban elhárítván magamtól ezt a kiténtetést és mivel éppen engem bíztak meg, hogy állítsam össze a Homokkert húsz uccájának névlajstromát, olyan sorozatot állítottam össze nagy nevekéből, mint amilyennel Debrecennek egyik városrésze sem dicsekedhet. Ekkor került bele a gr. Tisza István neve is. Mea culpa.

Történt pedig ez akkor, mikor gr. Tisza István megalakítván a munkapártot, a kormányon levő ellenzéket megbuktatván, neve az alsóbb néposztály előtt nem volt kellemes hangzásu. Akkor, amikor Debrecenbe jött és itt záptojással hajgálták meg és a szocialista felvonulásokon azt énekeltek: „Kötelet a Tisza István nyakára”. — Ugye bár nagy erkölcsi bátorság kellett ahhoz, hogy abban az időben uccát nevezünk nevérol el! No, hallgattunk is érte eleget, de nem hántuk meg soha. Ezek után ugyehár van egy kis jogcímünk ahhoz, hogy a Homokkert egyik uccája viselje a gr. Tisza István nevet.

Küvér Gyula
bírt. jegyző.

— Olvasa a Ludas Matyi legújabb számát? Ötletes, mulatságos, kacagató.

— Találtatott egy sport bronzérem Igazoltt tulajdonosa átveheti a „Debrecen” szerkesztőségében este 6—8 óra között.

Szeptember 4-én iktatják be Pass Lászlót, az evang. egyház új lelkészét

A debreceni ág. hitv. evang. egyház megválasztott lelkészét, Pass Lászlót szept. 4-én ünnepélyes kegy. ak. között iktatták be lelkézi állásába. Az ünnepélyes aktus sorrendje a következő:

Délelőtt 10 órakor a templomban (Miklós u. 3. sz.) megy végbe az új lelkész beiktatása, istentisztelet keretében.

Délelőtt fél 12 órakor egyházi közgyűlés a vármegyeháza dísztermében. Tárgyai: 1. Szabados: Hisszekegy. Énekliz az ev. egyházi vegyeskar. 2. Dr. Haendel Vilmos egyházi felügyelő üdvözliz az új lelkézt. 3. A lelkész válasza. 4. Testvéregyházak és esetleg más testületek üdvözlése. Válasz. 5. Himnusz Énekliz az ev. egyházi vegyeskar.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza októberre 13.54—13.56, márciusra 14.74—14.76. Rozs októberre 8.31—8.33, márciusra 9.42—9.44. Tengeri augusztusra 8.93—8.94, júliusra 9.43.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg-os 14.00—14.25, 78 kg-os 14.15—14.40, 79 kg-os 14.30—14.40, 80 kg-os 14.35—14.60, felsőtiszai 77 kg-os 13.60—13.80, 78 kg-os 13.75—13.95, 79 kg-os 13.90—14.05, 80 kg-os 14.00—14.20. Rozs 7.60—7.90, tak. árpa I. 9.65—10.00, tak. árpa II. 9.25—9.50, felvidéki sörárpa 10.50—11.50, egyéb sörárpa 10.30—11.00, zab I. 10.65—10.90, zab II. 10.25—10.60, repce 23.50—24.00, tiszai tengeri 14.60—14.75, korpa 7.30—7.40.

CSIKÁGÓI GABONATÖZSDE.

Búza szeptemberre 51 (50.3), decemberre 54 és ötnyolcad (54), májusra 59 és egynegyed (58 és ötnyolcad).

Tengeri szeptemberre 30 és háromnegyed (30 és egyketted), decemberre 32 és háromnyolcad (32 és háromnyolcad), májusra 36 és hétnyolcad (36 és ötnyolcad).

Zab szeptemberre —, decemberre 18 (17 és hétnyolcad), májusra 20 és háromnegyed (20 és egynyolcad).

Rozs szeptemberre 30 és ötnyolcad (30 és hétnyolcad), decemberre 33 és ötnyolcad (32 és egynegyed), májusra 37 és hétnyolcad (36 és háromnegyed). Az irányzat javuló.

ÁRVERÉS.

Elárverezem f. évi augusztus hó 25-én délelőtt egynegyed 9 órakor Debrecen, Piac u. 42. sz. a. 1000 P becsértékű személyautót.

Debrecen, 1932 július 23.

Dr. Tormássy Dezső
kir. jb. végrehajtó.

16852—1932. B. szám.

HIRDETÉMEN.

A Péterfia uccai laktanyával szemben lévő 25-ös számú városi vasbetonsátor megüresedett, felhívja az elsőfokú közigazgatási hatóság elsősorban a hadigondozottak (hadjárók, hadirokkantak, hadiözyegek) vagy ilyen igénylők nem létében a jelzett vasbetonsátrat hérbéveni kívánó debreceni illetőségű igénylőket, hogy a vasbetonsátor bérléte iránti igényeiket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Rössuth ucca 20. sz. fsz. 28. sz. szoba) bezárólag 1932. évi szeptember hó 1. napjáig írásban jelentsék be.

Igénylő 72 pengőt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapir alakjában (takarékbetét könyvön) a város házipénztáránál az igény bejelentése előtt letétbe helyezni és ennek megtörténtét a jelentkezéskor igazolni kötelesek.

A bérleti időtartam 3 év.

A vasbetonsátorban árusítani lehet:

1. hírlapokat, sajtótermékeket;
2. csemegeféléket;
3. trafikneműket.

Debrecen, 1932 augusztus 17.

Debrecen sz. kir. város első fokú közigazgatási hatósága.

A BOCSKAI TÖBB NEMZETKÖZI MÉRKŐZÉST RENDEZ AZ ŐSZ FOLYAMÁN DEBRECENBEN

A Bocskai vezetősége már régebben tervbe vette, hogy Debrecenben nemzetközi mérkőzéseket rendez és a legjobb nevű külföldi csapatokat látja vendégül. A szép tervnek nincs is semmi akadálya, csupán az szükséges, hogy a közönség megfelelő érdeklődést

tanúsítson és így a Bocskai ne fizessen rá, ha vendégeket fogad. A Bocskai máris megindította a tárgyalásokat több jónévi külföldi csapattal, többek között a jugoszláv élecsapatokkal is és rövidesen be is fejeződnek az erre vonatkozó tárgyalások. A Bocskai akciója igen nagy jelentőségű, mert így Debrecen nemzetközi futballgóc lenne és a Bocskai is könnyebben tudna tőrakat lekötöni, mert revánsot adhatna Debrecenben a külföldi csapatoknak, ami ritka futballcsemegét jelentene a debreceni közönségnek, amelyen mulik az egész szép terv.

AZ ÁBEL SPORTPÁLYA HÁZI TENNISVERSENYE

Szeptember 3-án veszi kezdetét. A haladók versenyére tehát benevezéseket 2-án este 6 óráig még elfogad a versenybizottság. Kezdek 4-én 6 óráig nevezhetnek. Jelentkezések a Széchenyi út 14 alatt levő sportpályán eszközölhetők. Ugyanitt megtekinthetők az érdekes fizeteleldijak. A verseny megtekintése teljesen díjtalan s arra mindenkit szívesen hívnak. A verseny ideje alatt kitűnő olcsó buffet áll a közönség és versenyzők rendelkezésére. Szünetekben zene.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szölg 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szölg 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. — A közlésdíj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérbás) tudhatók meg.

Levelezés

Magánnyomozóiroda
Attila-tér 6. Telefon:
31-91. Nyomoz, megfigyel, informál. Gálócsy v. ny. detektív.
560—VIII-29

Alkalmazást nyer férfi

Házmestert, kertészethez értőt és mindenese kisleányt keres. Károly Ferenc József ut 42. 1362

Jömegjelenésű arakat akvizíciós munkára felveszek. Nánásv. József kir. herceg u. 2. 1364

Debrecen város területén minden házban egy elsőrendű háztartási cikk bemutatásához, amely napi 6-8 pengő jövedelmet biztosít, ügyes hölgyek és urak felvételnek. Bővebbet az Ingóságközpontban. 1372

Agilis ügynőket fixre és jutalékra felvesz Breuer. Csapó 19. 1373

Alkalmazást keres nő

Keresztény idősebb uriaszony elmenne házvezetőnőnek, anyahelyettesnek oda, hol jó otthonra talál. Ajánlatokat kér „Beszületés asszony” címre kiadóba. 1370

Hangszer

Egy koncert pianó bérbe kiadó. Rákóczi utca 11. 1346

Ajánlat

Államilag ellenőrzött baromfitele Debrecen szomszédságában halálest miatt sürgősen bérbeadó. Bérlet baromfival fizethető — Szép lakással 400 darab fajtojóval, Bocskai-kert, Hajdumegy. 985

Zálogédulatizlet vesz. elad hosszabbít, varrógépek, butorok — raktáron. Csapó u 39. 228-VIII-24.

Bútor

Ebédítő és uriszoba bútorozott teljes garnitúrát csak elsőrendűt keresek. — Részletezett ajánlatot árjegyzékkel „Buter” jellege alatt a kiadóba kérek 607

Hálószobabútor világos, matracokkal, sparthelt, szekrény eladó. Csapó 47. 1375

Oktatás

Hathónapos gépirónői, gyorsírónői szaktanfolyam. Nánásv. Gyorsíróiskolában. Piac utca 26-b. III. Pászsage. 1002

Diákot keres teljes ellátásra

Egy idős nyugdíjas pán elvállal teljes ellátásra egy kis diákot s gondos felügyeletben lesz része. Cím: Juhász Sándor, Fazekas Mihály utca 2. 1297

Három kis diákot vagy diáklányt teljes ellátásra keresek. Rakovszky utca 17. 1280

Élelmiszer, ital

Travaj naponta, friss, igen jóízű, negyedkilogramos csomagolásban kis tételben kapható. Cím a kiadóban. A-vv.

Kiadó lakás egy szobás

Szép uccai szoba, konyha, pince, speiz, fűskamara kiadó. Baross u. 14. sz. 1279

Mesásért kiadó 1 pincészoza. — Csillag utca 16 1358

Egy szoba, konyha, villanyval kiadó. Nyugati u. 34. sz. 1345

Egy fiatal jobb nőt vagy egy fiatal párt keresek lakótársul vagy kvártélyba. Pincelakás, Péterfia utca 18. 1343

Uccai szoba konyhával, kétszobás frissen festve mellékhelyiséggel elsőjére olesón kiadó. Csokonai 15. 1368

Egy szoba, konyhás lakás kiadó. Rothermere 28. szám. 1369

Egyszobás, félkonyhás lakás 10 P havi bérért kiadó. — Honvédtemető u. 10. sz. 1374

Kiadó 2 uccai szoba, konyha elsőjére. Csapó ucca 86. 1363

Kiadó lakás két szobás

Egy kétszobás konyhás lakás szeptember 15-re kiadó. Wesselényi utca 3. sz. 1349

Bocskai tér (Baranyi u.) IV. városi bérbás 1. em. 4. sz. két szobás lakás kiadó — esetleg szept. 1-1ől. 1351

Két szoba, előszoba, mellékhelyiséges lakás kiadó. Domokos Lajos utca 16. Vénkert. 1356

Kétszobás, háromszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Mester ucca 29. 1366

Kiadó villában két szoba nagy terrasszal, mellékhelyiségekkel. Poroszlav út 12. Szeptember 1-re. — Tulajdonos szerdán és csütörtökön délután kint lesz. 1378

Kiadók kétszobás, egyszobás, konyhás szerényebb lakások kelsejére. Kölesey ucca 15. 1377

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás modern lakás konyhakerettel azonnalra olesón kiadó. Hatvanutcaikert, Diófa utca 17. 1357

Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Mester ucca 35. Értekezni Mester u. 29. 1365

Kiadó lakás nagyobb

Svetits héralotában négyoszobás uccai lakás kedvező feltételekkel kiadó. — 1319b

Ötszobás modern uccai lakás novemberre jutányosan kiadó. Megtekinthető Jókai ucca 9a 1286

Ötszobás

modern emeleti utcai lakás kiadó november 1-re, ugyanott 2 földszinti utcai szoba irodának vagy orvosi rendelőnek azonnal kiadó. Szent Anna 9. 978

Kiadó négyoszobás udvari lakás, gáz és villany bevezetéssel, szép udvarban Rákóczi 8. 1100

Kiadó november 1-ől Csapó ucca 36. szám alatt egy négyoszobás uccai lakás mellékhelyiségekkel. — Értekezni ugyanott a házmesternél. 989 VV

Bútorozott szoba

Különbejáratu csinosan bútorozott szoba villannyal kiadó. — Kishegyesi ut 17. 1342

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Azonnal kiadó két üzlethelyiség, raktárral, vízvezetékekkel és mellékhelyiséggel, Hunyadi utca 11. Értekezni házmesternél. 465—IX-4-ig

Kiadó két üzlethelyiség raktárnak vagy műhelynek Arany János u. 10 308

Üzlethelyiség piacnál, Csapó 41. kiadó Értekezni Szent Anna 7. 1318

Kiadó egy nagy üzlethelyiség Piac utca 46. 1354

Raktár, pince, kétfoszobás lakás kiadó. Révész, Hunyadi utca 21. 1352

Üzlethelyiségek elsőjére kiadók. Piac 89 Ugyanott 1 kapu alatti helyiség is. 1371

Gazdasági termények

Buza, vetni való, egy pár száz mázsa eladó. — Minta megtekinthető: Kossuth u. 48. 1062

Ingóság eladás

Vályog, uj, száraz 7000 darab eladó. István ut 42. 1347

Lancaster vadászfegyver tizenkettes, felszereléssel, jókarban eladó. Monostornálvi ut 8. 1344

Ebédlőszőnyeg, magyar, perzsa, nagyon olcsón eladó. Széchenyi ucca 47. 1379

Elsőrendű szállóprés és egy 1000 kgr. bitelesített mérték eladó. Csapó ucca 85. 1376

Eladó ház

Ház, 200 m² telekkel, olesón eladó. Péterfia 30. 1197

Részletre

eladó villamos végállomásonál szoba, konyha, speiz, nyárikonyhából álló adómentes ház 60 pengős részletekben törleszhető. — Maróthy György 22. 1355

Eladó ház hely

Vénkert legszebb helyen villának alkalmas körülrített gyümölcsös eladó. Meszena út. 1353

Földbérlet

37 hold tanyás fekete föld házszobabérbeadó. Hatvan u. 4. 1359

Felolós szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.

Diákot keres teljes ellátásra: a legbiztosabb eredmény, ha a

APRÓHIRDETÉSI ROVATÁBAN HIRDETI MEG.